

ANGLIJOS DIDŽIŪJŲ BALTUJŲ KIAULIŲ VEISLĖS ĮTAKA LIETUVOS BALTUJŲ KIAULIŲ PENĖJIMOSI, MĒSINĖMS SAVYBĖMS IR MĒSOS KOKYBEI

Česlovas Jukna¹, Vigilijus Jukna¹, Nijolė Pečiulaitienė¹, Sigita Kerzienė²

¹*Gyvulių mėšinių savybių ir mėsos kokybės įvertinimo laboratorija*

Gyvūnų sveikatingumo ir gyvūninių žaliavų kokybės centras

Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

Tilžės g. 18, Kaunas LT-47181; tel. 8 37 363414; el. paštas: vjukna@lva.lt

²*Socialinių mokslų ir informatikos katedra*

Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

Tilžės g. 18, Kaunas LT-47181

Santrauka. Straipsnyje pateikti tyrimų duomenys apie grynaveislių Lietuvos baltųjų kiaulių ir kiaulių, turinčių 25 proc., 50 proc. ir 75 proc. Anglijos didžiųjų baltųjų veislės kraujo mėšines savybes ir mėsos kokybę. Tyrimams atrinkti ir ištirti 493 kontrolinio kiaulių penėjimo stotyje 2003–2007 m. augintų kuilių ir paršavedžių palikuonys. Bandymai atlikti su keturiomis kiaulių grupėmis: I grupė – grynaveislės Lietuvos baltosios (LB; n = 81); II grupė – Lietuvos baltosios, turinčios 25 proc. Anglijos didžiųjų baltųjų kraujo (LB× ADB 1/4; n = 49); III grupė – Lietuvos baltosios, turinčios 50 proc. Anglijos didžiųjų baltųjų kraujo (LB× ADB 1/2; n = 188); IV – grupė Lietuvos baltosios, turinčios 75 proc. Anglijos didžiųjų baltųjų kraujo (LB× ADB 3/4; n = 175).

Kontrolinio penėjimo metu mišrūnai, turintys 50 ir 75 proc. Anglijos didžiųjų baltųjų kraujo, 100 kg masę pasiekė 11 dienų anksčiau, per parą priaugo 5,6 proc. daugiau, priesvorio vienetai pašarų sunaudojo 4,7 proc. mažiau ($p < 0,05$), nei grynaveislės Lietuvos baltosios. Mišrūnų lašiniai ties 10 šonkauliu buvo 6,4–5,8 mm plonesni ($p < 0,05$) ir skerdenos 4,6–5,8 proc. raumeningesnės ($p > 0,05$ – $< 0,05$), nei grynaveislių Lietuvos baltųjų. Didžiausi neigiami koreliacijos koeficientai tarp lašinių storio abiejuose (Fat_1 ir Fat_2) taškuose ir raumeningumo nustatyti grynaveislių Lietuvos baltųjų veislės kiaulių ($r = -0,95$ ir $r = -0,96$) ir Lietuvos baltųjų, turinčių 25 ($r = -0,93$ ir $r = -0,95$), 50 ($r = -0,86$ ir $r = -0,87$) ir 75 proc. ($r = -0,93$ ir $r = -0,95$) ($p < 0,001$) Anglijos didžiųjų baltųjų veislės kraujo. Anglijos didžiųjų baltųjų skirtingo kiekio kraujo įliejimas Lietuvos baltosioms turėjo teigiamos įtakos ir kai kuriems mėsos kokybės rodikliams. Daroma išvada, kad Anglijos didžiosios baltosios (25 proc., 50 proc., 75 proc. kraujo) pagerino Lietuvos baltųjų kiaulių penėjimosi, mėšines savybes ir mažai darė įtakos mėsos kokybės rodikliams.

Raktažodžiai: kiaulių veislės, mišrūnai, raumeningumas, lašinių storis, skerdena, mėsos kokybė.